

Limipullokas

Serpentinkalklav
Endocarpon psorodeum

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Limipullokas on suomumainen jäkälä, jonka 0,5–4 mm pi-tuiset suomut kasvavat hyvin tiiviisti, usein limittäin. Limipullokkaan yläpinta on vaalea ja alapinta musta, juurtumahapsia lajilla ei ole. Sekovarren sisällä olevien kotelopul-lojen tummat suuaukot näkyvät pistemäisinä sekovarren pinnalla, kotelopullot ovat limipullokkaalla yleisiä. Limipul-lokas muistuttaa hapsipullokasta (*E. adsurgens*), mutta hap-sipullokkaalla on juurtumahapsia, sen suomut ovat kook-kaampia eikä kasvutapa ole yhtä tiivis kuin limipullokkaalla.

Elinympäristö ja levinneisyys

Limipullokas kasvaa yleensä suoraan kivipinnoilla. Kasvu-paikat ovat usein järvien kalkkipitoisilla rantakallioilla tyrskyyhyöhykkeessä, mutta sitä on tavattu myös merenrannan kalkkikalliolta, järven rautapitoiselta rantakalliolta sekä serpentiinikallioiden valuvetisistä kohdista. Limipullokasta esiintyy Lounais- ja Itä-Suomessa hyvin harvinaisena. Esiin-tymiä tunnetaan kymmenkunta.

Nykytila ja uhkatekijät

Limipullokas on taantunut kalkkikallioiden louhinnan ja ke-sähuvilarakentamisen myötä. Rakentaminen uhkaa lajia edelleen, lisäksi kasvukallioiden louhiminen saattaa tuhota lajille sopivia kasvupaikkoja. Limipullokkaan nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista on suojeltu vain viidennes.

Hoitosuositukset

Limipullokkaan kasvupaikalla kallio tulisi jättää louhimatta ja rakentamatta. Kalkkikallioiden vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Foucard, T. 2001. Svenska skorplavar och svampar som växer på dem. Interpublishing, Stocholm. 392 s.
Stenroos, S., Ahti, T., Lohtander, K. & Myllys, L. (toim.) 2011: Suomen jä-käläopas. — Norrlinia 21: 1–534.

Kuva: Juha Pykälä